

אבידות

במישורים שונים, כגון קשר עם קהילות יהודיות, פעילות מתמידה להרחבת התכנית, פרסומים, מועדונים לתלמידים ופעולות חברתיות כגון חגיגות "עייץ" שנתיות, בשיתוף הורים ותלמידים, שהיו מיפגן ללשון העברית ותרבותה.

המנוח דאג להמשך עבודת חייו. התמד המפעל למען ביצור לימוד הלשון העברית בבתי הספר הציבוריים בארה"ב ישמש גלעד חי לזכרו.

ד"ר עזריאל אייזנברג

בגיל פ"ב נפטר בניו-יורק המחנך הוותיק, ד"ר עזריאל אייזנברג. המנוח עמד שנים רבות (1949-1966) בראש ועד החינוך היהודי בניו-יורק, חיבר והוציא חומר לבתי-ספר וספרי קריאה לנוער ולעם כ"מגילות ים המלח" (ספרית "ענג") על אליעזר בן יהודה ואנתולוגיה על השואה. כמורכב השתתף בתנועה העברית. הוא יזם את ספרית "לדור" שהוציאה 50 ספרים קלי קריאה לנוער (ובניהם המונטרפיה של המנוח – "סלומון שכטר"). מסיים בית המדרש ללימודי היהדות ולמורים על יד בית המדרש לרבנים בניו-י. מחזור 1922, עבד עד שבא לניו-י. כמנהל לשכות החינוך היהודי בסינסינטי, קליבלנד ופילדלפיה, שבה שימש גם כדיקן של המיכללה ע"ש רבקה גרץ ללימודי היהדות. שלום לעפרו.

אריה קרוניץ

בטורונטו, קנדה, נפטר המחנך הוותיק, אריה קרוניץ. המנוח סיים את הסמינר למורים בוילנה, פולין. בשנת 1936 הגיע לקנדה ובמשך י"ז שנה ניהל את המדרשה "שערי ציון". במשך כמה שנים היה מנהל "קרן התרבות העברית" ומחנה הילדים העברי "מסד" בקנדה. במשך השנים האחרונות עמד בראש ועדת התרבות של הקונגרס היהודי.

ד"ר יהודה לאפסון ז"ל ממחדשי החינוך העברי באמריקה

הלך לעולמו ד"ר יהודה לאפסון, שעמד במשך למעלה מיובל שנים בראש המפעל להכנסת הלשון העברית במערכת החינוך של בתי-הספר הציבוריים באמריקה. למשימה זו הקדיש את כוחו, מרצו וכושר התיכונן, האירגון והביצוע שלו. יליד משפחה יהודית מסורתית באוקריינה, הובא לארצות-הברית בגיל צעיר. בארץ החדשה המשיך בלימודיו העבריים והכלליים. עוד בשנתו על ספסל הלימודים הצטרף לתנועת נוער ציוני. כאשר קם הגדוד העברי, התנדב הנער בן השבע עשרה לשורותיו והשתתף במסע הצבאי הבריטי לכיבוש ארץ-ישראל מידי הטורקים. מאז עד יום פטירתו קיים ד"ר לאפסון קשר חי עם אישים ומוסדות בארץ וביקרים לעתים קרובות.

בשובו לארה"ב השתלם יהודה בלימודיו העבריים והכלליים בבית-המדרש למורים מיסודו של שלמה שכטר וניו-יורק אוניברסיטה.

בהשפעתו של ד"ר שמשון בנדרלי, מייסד לשכת החינוך בניו-יורק, שעודד ועורר את לבם של צעירים מוכשרים לעבוד למען החינוך היהודי, התמסר גם המנוח למחנה המחנכים הנבחר, שביקשו לסגל את הלימודים העבריים לתנאי הסביבה והתנאים החדשים בארה"ב. ד"ר לאפסון היה מן החלוצים הראשונים שעשו מאמצים גדולים להכניס את העברית לתוך תכנית הלימודים של בתי-ספר תיכון באמריקה. לשם הגשמת המפעל גייס אישים בעלי השפעה ובסיועם הצליח ד"ר לאפסון לעשות את העברית לגורם חינוכי חשוב על-ידי החדרת לימוד לשוננו בעשרות בתי-ספר תיכון בניו-יורק ובערי השדה.

לשם הכשרת מורים ואספקת חומר ללימוד הלשון, הקים את המועצה הארצית לתרבות עברית, שהיה מנהלה עד סמוך לפטירתו. המועצה פעלה

נח מוזס

כתל-אביב הלך לעולמו בחשוון ש.ז. נח מוזס, המו"ל ועורך העתון הנפוץ ביותר במדינת ישראל "ידיעות אחרונות". ראשי הממשלה, חברי כנסת ואישים מפורסמים במדינה השתתפו בהלווייתו.

מר מוזס נפגע מאוטובוס ומת מפצעיו האנושים. המנוח נולד בקאליש, פולין. בשנת 1924, כשהיה בן שבע עשרה בא עם הוריו לארץ. הוא קיבל את חינוכו בגימנסיה "הרצל"ית בת"א. לאחר סיומו הצטרף לקיבוץ ולאחר מכן למד תורת החקלאות בצרפת. בשובו לארץ עשה בעתון שייסד אביו, יהודה מוזס – "חדשות הערב". לאחר זמן מה נקרא בשם "ידיעות אחרונות". – המנוח עיצב את דמותו של העתון וקבע את מדיניותו כשתפו בו סופרים ועיתונאים מכל הזרמים במדינה.

המשוררת יונה ולך

בערב סוכות תשמ"ו נפטרה המשוררת יונה ולך, ממחלת הסרטן בגיל מ"א. המשוררת שעוררה תשומת-לב בשירתה המעוצבת מחוויות ותחושות חריפות ומעוצמות, נזקקה עתים בשיריה ללשון, לנושאים ולדרכי תיאור ודימויים חריגים ו"חשופים". ספרי שירה הראשונים הופיעו בשנת 1966 (דברים) ו-1969 (שני גנים) והאחרונים ב-1983 (אור פרא) וב-1985 (צורות). בהוצאת הקיבוץ המאוחד עומד להופיע ספרה "מופע".

נתקבלו למערכת

הגיגות ועיונים ביהדות, ספריית הפועלים, 400 עמ'.

גוברין, נורית, תלישות והתחדשות הסיפורת העברית בראשית המאה ה-20 בגולה ובארץ-ישראל. ספריית אוניברסיטה משודרת. עריכה ועיצוב: תאיר זבולון. משרד הבטחון - ההוצאה לאור 148 עמ'.

לנדאו, דב, שירת הגבהות בעמקי הזמן, עיון בצרור שירים משירי אורי צבי גרינברג. דברי מבוא דפי עבודה והערות פרשניות. משרד החינוך והתרבות/אגף החינוך הדתי, ירושלים. התלד"מ, 208 עמ'.

פוקס, אסתר, אמנות ההיתממות: על האירוניה של ש"י עגנון, מכון לחקר הספרות העברית, אוניברסיטת תל-אביב, תשמ"ד, 174 עמ'.

קורניאלדי, ד"ר מוכאל, המעמד האישי של הקראים, הוצאת ראובן מס, בע"מ, ירושלים, תשמ"ד, פרסומי הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל-אביב. 288 עמ'.

שירה

אופן יהודה, נבילת נָדָד. שירי אהבה מאוחרת. אל"ף - הוצאת ספרים בע"מ, תל-אביב, תשל"ג. 76 עמ'

אופן יהודה, שירים ברחוב עייף, ספריית הפועלים, תל-אביב, תשמ"ה. 70 עמ'.

אלישע גבריאלה, טקסטים ומיני-טקסטים, הוצאה עצמית, ירושלים, תשמ"ה. 64 עמ'.

גורין חביב, חסר בית, טרקלין, תל-אביב, תשמ"ד, 63 עמ'.

גורין חביב, אינטרמצו, טרקלין, תל-אביב, תשמ"ה, 80 עמ'.

כרמי, ט., אחת היא לי, מחזור שירים, ספריית הפועלים, תל-אביב, תשמ"ה, 43 עמ'.

קובנסקי, אדית, מילים אחרות, מרתף 29 ליד עקד, תל-אביב, תשמ"ה, 32 עמ'.

מחקר ועיון, מסה ובקורת

אברמסקי, יעקב דוד, בררכי היהודי הנחני,

Imber, Naphtali Herz, Master of Hope, selected writings. Edited by Jacob Kabakoff, Herzl Press, Fairleigh Dickenson University Presses 338 pp.

Goldstein, Israel, My World As a Jew. Herzl Press, New York. Volume One 376 pp., 55 illustrations. Volume Two 448 pp. illustrations.